

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS				PASTABOS
Bendra ekonominė informacija				
	25-balandis-24	08-gegužė-24	Pokytis	TR Centrinis bankas , TCB kursas paprastai žemesnis nei rinkos
1 EUR = ... TRY	34.8231	34.6075	-0.6%	
1 USD = ... TRY	32.4747	32.207	-0.8%	
TR paskelbė papildomas priemones stabdant infliacijos augimą, kurios nukreiptos į viešųjų išlaidų mažinimą. Naujos priemonės, TR išdo ir finansų ministerijos teigimu, padidins viešojo sektoriaus efektyvumą ir leis sutaupyti, įdiegs griežtus stebėsenos, audito, ataskaitų teikimo, paskolų tikslingumo vertinimo, atsakomybės mechanizmus. Teigiama, kad ypatingas dėmesys bus skiriamas 8 prioritetinėms valstybės išlaidų sritims, tokioms kaip transporto priemonės, pastatai, administravimas, viešasis užimtumas, administracinės struktūros efektyvumas, laikinų komandiruočių užsienyje išlaidos, energijos ir atliekų tvarkymas, komunikacijos išlaidos ir kitos einamosios išlaidos. Vyriausybė, laikydamasi išlaidų drausmės biudžete, sumažins asignavimus prekėms ir paslaugoms įsigyti 10 proc., o investicijoms – 15 proc., neįskaitant žemės drebinimų ir privalomųjų išlaidų. Šios priemonės sumažins biudžeto deficitą, valstybės skolinimosi ir palūkanų našta bei einamosios sąskaitos deficitą.				Anadolu Ajansı
TR einamosios sąskaitos deficitas kovo mėnesį buvo 4,5 mlrd. USD.				Anadolu Ajansı
Balandžio mėn. metinė infliacija Turkijoje sudarė 69,8 %, palyginti su 68,5 % kovo mėn. ir 43,68 % praėjusių metų balandį. Mėnesio infliacijos rodiklis buvo 3,18 % (M-2-M), palyginti su 3,16 % praėjusį mėnesį. Centrinis bankas pakėlė 2024 m. pabaigos infliacijos prognozę iki 38 proc.				Anadolu Ajansı
Kovo mėnesį iki 50 proc. pakelta palūkanų norma balandį išliko nepakitusi.				Daily Sabah
Standard&Poor's pagerino Turkijos skolinimosi reitingą nuo B iki B+.				Anadolu Ajansı
Turkijos eksportas balandžio mėn., palyginti su praėjusiais metais, šiek tiek padidėjo - 0,13 proc. iki 19,3 mlrd. USD. Turkijos importas, palyginti su praėjusiais metais, balandį padidėjo 4,2 proc. ir sudarė 29,2 mlrd. USD. Dėl to šalies prekybos balanse praėjusį mėnesį fiksuotas 9,9 mlrd. USD deficitas, kuris per metus padidėjo 13,3 %. Pabrėžiama, kad sausio-balandžio mėnesiais, palyginti su ankstesniais metais, Turkijos užsienio siuntos padidėjo 2,7 % ir sudarė 82,9 mlrd. USD. TR importas per keturis mėnesius sumažėjo 8,9 % per metus iki 113,1 mlrd. USD.				Anadolu Ajansı
2024 m. sausio-kovo mėn. Turkijos importas iš Lietuvos sudarė 160.4 mln. USD, o eksportas į Lietuvą – 117.7 mln. USD.				
Nedarbo lygis TR kovo mėnesį toliau krito iki 8,6%, -0,1 proc. (M-2-M) ir -1,4 proc. (Y-2-Y). Absoliučiais skaičiais bedarbių skaičius nuo vasario mėnesio sumažėjo 19 000 iki 3,06 mln. Vyrų nedarbo lygis siekė 6,8 proc., o moterų – 12 proc.				Anadolu Ajansı
Vartotojų kainų indeksas (CPI), 2024 balandis				TUIK
	2024 balandis	2023 balandis	2022 balandis	
Pokytis per mėnesį	3.18	2.39	7.25	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	18.72	15.21	31.71	
Metinis pokytis	69.80	43.68	69.97	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	59.64	67.20	34.46	

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. balandžio mėn.

Didžiausias metinis augimas fiksuotas švietimo grupėje - +103,86%, toliau viešbučiai ir restoranai - +95,82%; transportas - +80,39%; alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai - +78,53%; sveikatinimo paslaugos - +77,67%; maistas ir nealkoholiniai gėrimai - +68,50%; mažiausias augimas - +51,20% - drabužių ir avalynės grupėje.				
Vidaus produkcijos kainų indeksu (D-PPI), 2024 balandis				<u>TUIK</u>
	2024 balandis	2023 balandis	2022 balandis	
Pokytis per mėnesį	3.60	0.81	7.67	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.	15.61	7.11	39.23	
Pokytis lyginant su ankstesnių metų analogišku mėn.	55.66	52.11	121.82	
Vidutinis pokytis per 12 mėn.	45.83	105.50	72.03	
D-PPI pagrindiniuose pramonės sektoriuose - kasybos ir akmens kasybos +74,68 proc.; apdirbamojoje pramonėje +60,03 proc.; elektros, dujų, garo ir oro kondicionavimo +4,79 proc.; vandens tiekimo +66,71 proc.; tarpinės prekės +54,88 proc.; ilgalaikio vartojimo prekės +65,83 proc.; trumpalaikio vartojimo prekės +66,35 proc.; energija +29,84 proc.; gamybos priemonės ir prekės +66,33proc.				
Inovacijos				
Praėjusiais metais TR užėmė ketvirtą vietą Europoje pagal pritrauktų tarptautinių investicinių projektų skaičių, pranešė Turkijos Investicijų biuras. Pastarąjį dešimtmetį TR nuosekliai išlaikė pirmaujančias pozicijas investicijų, ypač gamybos sektoriuje, srityje visoje Vidurio ir Rytų Europoje, Vidurio Rytuose ir Šiaurės Afrikoje.				<u>Anadolu Ajansı</u>
Finansinių technologijų (FinTech) startuolis "Midas", teikiantis investavimo galimybę milijonams žmonių TR, paskelbė, kad surinkti 45 mln. USD (1,47 mlrd. TL) iš akcijų pardavimo, kas leis išplėsti paslaugų apimtį ir įdiegti naujų produktų. Ši įmonė yra didžiausia TR FinTech sektoriaus A tipo investicijų pritraukėja ir antra pagal dydį tarp visų sektorių.				<u>Daily Sabah</u>
Finansai				
TR bankų sektoriaus grynasis pelnas per pirmuosius tris šių metų mėnesius sudarė 153,5 mlrd. TL (4,8 mlrd. USD). Bankų reguliavimo ir priežiūros agentūros duomenimis, sektoriaus grynasis pelnas padidėjo 106,1 mlrd. TL (+44,7 %), palyginti su 2023 m. sausio-kovo mėn. Kovo mėn. fiksuotas 94,4 % metinis (Y-2-Y) pelno padidėjimas. TR šiuo metu veikia 61 bankas, turintis 10 873 poskyrius, banko darbuotojų skaičius – 209 263.				<u>Anadolu Ajansı</u> <u>Hurriyet Daily News</u> <u>Daily Sabah</u>
TR paskelbė, kad per ateinančius dvejus metus iš Islamo plėtros banko (IsDB) bus gautas 6,3 mlrd. USD (203 mlrd. TL) finansavimas. „Islamio plėtros banko grupė, nuo 1975 m. suteikusi mūsų šaliai 12,9 mlrd. USD finansavimą, 2024-2026 m. laikotarpiu pasiūlys 6,3 mlrd. USD finansavimą, kad paremtų mūsų vystymosi prioritetus“, - sakė Iždo ir finansų ministras Mehmet Şimşek.				<u>Daily Sabah</u>
Energetika				
Analitinio centro parengtoje ataskaitoje teigiama, kad 2023 m. atsinaujinantys energijos išteklių pirmą kartą pagamins trečdalią pasaulio elektros energijos, nes sparčiai augo saulės ir vėjo energijos gamyba, o pasaulinis tikslas iki 2030 m. patrigubinti švarios energijos pajėgumus tapo pasiekiamas. Remiantis Londone įsikūrusios bendrovės „Ember's Global Electricity Review“ ataskaita, Turkijoje šis rodiklis siekė 42 proc. ir viršijo pasaulio vidurkį. Pasak „Ember“, 2023 m. Turkijoje vėjo (10 proc.) ir saulės (6 proc.) energija kartu sudarė 16 proc. visos šalyje				<u>Daily Sabah</u>

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. balandžio mėn.

gaminamos elektros energijos, tačiau ši šalis vis dar turi didžiulį potencialą. Hidroelektrinė ir toliau buvo didžiausias atsinaujinančios elektros energijos šaltinis šalyje - 20 proc. Turkija siekia, kad iki 2030 m. 47 proc. elektros energijos būtų pagaminama iš atsinaujinančiosios energijos.		
Gegužės 7-9 d. energetikos ir gamtinių išteklių ministras A.Bayraktar lankėsi JAV. Vizito metu Turkijos valstybinė įmonė „Botaş“ pasirašė ilgalaikę sutartį su ExxonMobil dėl LNG pirkimo. Tokiu būdu Turkija siekia diversifikuoti dujų tiekimą, būti mažiau priklausoma nuo pagrindinio tiekėjo bei turėti daugiau galimybių rinktis tarp Rusijos, Azerbaidžano, Irano ir suskystintų dujų, priklausomai nuo jų kainos.		
Žemės ūkis		
Žemės ūkio ir miškininkystės ministerija paskelbė atnaujintus reikalavimus plastiko gaminiams, kurie yra sąlytyje su maistu, harmonizuodama juos su ES teisės aktais. Įmonės, gaminančios, importuojančios ir parduodančios šią plastiko produkciją, turės iki 2026 m. sausio 1 d. atitikti reikalavimus.		
Susisiekimai ir komunikacijos		
Birželio 8 d. iš „Virgin Galactic“ kosmodromo JAV Naujosios Meksikos valstijoje įvyks antrojo TR astronautų T. C. Atasever suborbitinis tiriamasis skrydis. Taip pat liepos 8 d. į kosmosą planuojama paleisti vidaus ryšių palydovą TÜRSAT-6A. Sėkmingai paleidus šį palydovą, TR taptų viena iš 11 šalių, galinčių kurti ir gaminti ryšių palydovus.		Daily Sabah
TR oro uostai balandžio mėn. sulaukė rekordinio 18 mln. keleivių, įskaitant tranzitinius keleivius, oro linijų vidinių ir tarptautinių skrydžių srautas išaugo daugiau kaip 50 %. Transporto ir infrastruktūros ministras Abdulkadir Uraloğlu, remdamasis Valstybinės oro uostų administracijos generalinio direktorato duomenimis, sakė, kad šis skaičius per metus išaugo 53,7 proc. Balandžio mėn. šalies viduje skrido apie 8,3 mln. keleivių, t. y. 52,9 % daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu. Tarptautiniais skrydžiais skrendančių keleivių skaičius per tą patį laikotarpį šoktelėjo 55,1 proc. iki 9,7 mln. Balandį kartu su tiesioginio tranzito keleiviais iš viso aptarnauta 17,97 mln. keleivių. TR oro uostai praėjusį mėnesį aptarnavo 178 614 lėktuvų, įskaitant perskridimus, t. y. 28 % daugiau nei per metus.		Daily Sabah
Kita ekonominiams bendradarbiavimui aktuali informacija		
Turkijos greitojo pristatymo bendrovė „Getir“ pirmadienį oficialiai paskelbė, kad pasitraukia iš Europos ir JAV rinkų ir susitelkia į pagrindinę Turkijos rinką. Remiantis bendrovės pareiškimu, ji nusprendė pasitraukti iš Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Nyderlandų ir JAV rinkų. Tačiau „Getir“ valdoma įmonė JAV „FreshDirect“ ketina tęsti savo veiklą.		Daily Sabah
Artimiausio pusmečio pagrindinės tarptautinės parodos		TOBB
2024-04-04	Solarex (saulės energijos technologijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras
2024-04-17	Juvelyrikos paroda	Stambulas/ Stambulo parodų centras
2024-04-17	Statybų paroda	Stambulas/ Tüyap parodų centras
2024-04-22	Modelf 2024 (baldų ir dekorų)	Bursa/ İnegöl Hikmet Şahin kultūros parkas / Uluslararası parodų paviljonas
2024-04-24	IBAKTECH (konditerijos, ledų, šokolado įrenginiai ir technologijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)
2024-04-24	Tarptautinė energetikos ir aplinkos paroda	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,3)
2024-04-25	Mobilefest	Stambulas/ Kongresų centras

Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. balandžio mėn.

2024-04-25	EXPOMED EURASIA (gydymo, reabilitacijos įranga, produktai)	Stambulas/ Tūyap parodų centras
2024-05-01	AYSAP (Avalynės pramonės tiekėjų paroda)	Stambulas/ Stambulo parodų centras
2024-05-02	IDMA (grūdų apdirbimo ir kepinų technologijų paroda)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,2,3)
2024-05-08	Turkcoat & Paint (dažai, skiedikliai, statybų chemikalai)	Stambulas/ Stambulo parodų centras
2024-05-29	BUSWORLD Turkey 2024 (autobusai, minibusai, dalys)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (1,3)
2024-05-29	KOMATEK (statybų mašinerija, įranga)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)
2024-05-29	Mažmeninės prekybos paroda (įranga parduotuvėms, prekybų centrams, viešbučiams)	Stambulas/ Haliç kongresų centras
2024-06-04	HIGHTEX 2024 / ITM 2024 (tekstilės įranga, dalys)	Stambulas/ Tūyap parodų centras
2024-06-05	Win Eurasia 2024 (automatinėms, hidraulinėms, pneumatinėms technologijoms)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)
2024-06-14	Beauty Eurasia 2024	Stambulas/ Stambulo parodų centras (5,6,7)
2024-09-03	Worldfood Istanbul 2024	Stambulas/ Tūyap parodų centras
2024-09-12	INTERMOB 2024 (baldų pramonės)	Stambulas/ Tūyap parodų centras
2024-09-19	Zuchex (namų apyvokos ir virtuvės reikmenų)	Stambulas/ Tūyap parodų centras
2024-09-19	Ankiros (plieno ir metalurgijos)	Stambulas/ Stambulo parodų centras (2,4,5,6,7,8)
2024-09-25	Pet Izmir (naminių augintinių priežiūros ir gydymo prekės)	Izmiras/ Gaziemir parodų centras
2024-09-26	Airex (civiliniai orlaiviai ir sraigtasparniai, orlaivių varikliai, skrydžių kontrolės, orlaivių priežiūros ir remonto įranga)	Atatiurko oro uostas
2024-09-30	MATEK EURASIA 2024 (metalo apdirbimo, suvirinimo, gręžimo, testavimo ir kt. įranga)	Stambulas/ Tūyap parodų centras
Pilnas parodų sąrašas		